

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **V. G.**, zast. Mgr. Gabrielou Kopuleťou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 4. 2018, č. j. OAM-586/ZA-ZA04-ZA10-PD1-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2020, č. j. 13 Az 23/2018 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neprodloužil žalobci doplňkovou ochranu.

[2] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Městský soud v Praze shora uvedeným rozsudkem zamítl. Městský soud v napadeném rozsudku poukázal na to, že žalobci byla udělena doplňková ochrana na dobu 24 měsíců; důvodem jejího udělení byla aktuální nemožnost zajištění zázemí v jiné části Ukrajiny (žalobce žil ve své domovské zemi pouze v Krymské oblasti) a postavení vnitřně přesídlených osob bylo v té době špatné. K samotným námitkám uplatněným v žalobě poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu zabývající se situací na Ukrajině; z ní je patrné, že se tamní situace zlepšuje. Konstatoval, že situace v Doněcké a Luhanské oblasti není sice stálá, avšak na základě shromážděných zpráv o zemi původu i judikatury Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že v dalších oblastech Ukrajiny je situace stabilizovaná a k ozbrojeným konfliktům tam nedochází. Žalovaný dostatečně a objektivně posoudil význam a trvalost změn, ke kterým na Ukrajině došlo od doby, kdy rozhodoval o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný posoudil dostatečně také otázku možnosti vnitřního přesídlení žalobce a městský soud se v tomto ohledu s jeho závěry ztotožnil, důvodnou neshledal ani námitku žalobce, že je osobou bez státní příslušnosti a námitky týkající se jeho soukromého a rodinného života.

II. Argumenty kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel namítal, že v době vydání rozhodnutí nemohlo dojít k takovému zlepšení situace na Ukrajině v té části země, z níž pochází, které by mu umožňovalo se bezpečně navrátit. V průběhu správního řízení i v řízení před městským soudem zopakoval konkrétní důvody, pro které mu podle jeho názoru hrozí v případě nuceného návratu nebezpečí vážné újmy; tyto důvody podložil relevantními a aktuálními informacemi o zemi původu. Stěžovatel nesouhlasil s tím, že by žalovaný vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu.

[5] Stěžovatel poukázal na vnitřní rozpornost napadeného rozhodnutí žalovaného i napadeného rozsudku městského soudu. Konstatoval, že žalovaný při rozhodování o první žádosti posuzoval nejen možnost vnitřního přesídlení, ale i bezpečnostní situaci v oblasti, odkud pochází. Bezpečnostními riziky se okrajově zabýval i městský soud v bodě 16. napadeného rozsudku. Závěry městského soudu o podstatném a trvalém zklidnění situace se však netýkaly oblasti Krymu a městský soud proto neodůvodnil své závěry přesvědčivě.

[6] Žalovaný i městský soud se měli zabývat také otázkou, jaká újma hrozí stěžovateli v případě návratu v rámci tzv. vnitřního přesídlení; tzn. zaměřit se na konkrétní okolnosti případu a vyhodnotit je na podkladě relevantních zpráv o zemi původu. Žalovaný i městský soud dospěli k závěru, že stěžovateli v případě návratu do země původu nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Vycházeli z hypotézy možného vnitřního přesídlení; tato hypotéza se však podle názoru stěžovatele zakládala na chybné práci se zprávami o zemi původu a individuálními okolnostmi případu. Poukázal na to, že Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky popisuje faktické bariéry v přístupu osob z Ukrajiny k účinnému vnitřnímu přesídlení se zohledněním dosavadního vývoje na Ukrajině. Stěžovatel po celou dobu řízení poukazyval na svůj věk, absenci jakéhokoliv zázemí na Ukrajině, na to, že je osobou bez státní příslušnosti hovořící toliko rusky; uváděl tedy důvody, pro které mu správní orgán v roce 2015 udělil doplňkovou ochranu. Žádnou ze zrekapitulovaných námitek se však městský soud nezabýval; za nedostatečné vypořádání se se žalobními body považoval zejména námitku ohledně ztráty státoobčanského svazku s Ukrajinou.

[7] Žalovaný měl taktéž zkoumat, zda je v možnostech stěžovatele, aby vycestoval na Ukrajinu a realizoval zde rodinný život, zda možnost usilovat po návratu zpět na Ukrajinu o oprávnění k pobytu není jen teoretická a zda v případě návratu po neúspěšné azylové proceduře mu nehrozí nebezpečí vážné újmy mimo jiné v kontextu toho, že je osobou bez státní příslušnosti. Městský soud však dospěl k závěru, že tuto námitku nelze přijmout, neboť zákon o azylu neslouží primárně pro legalizaci pobytu na území České republiky. Městský soud sám se uvedenými aspekty nezabýval.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že s námitkami stěžovatele nesouhlasí a popřel oprávněnost důvodů uvedených stěžovatelem; současně odkázal na obsah správního spisu. Konstatoval, že v napadeném rozhodnutí nijak nezastíral, že situace na Krymu zůstává nadále vážná; z informací shromážděných v průběhu správního řízení však jednoznačně vyplývá, že na téměř celém území Ukrajiny došlo v předcházejících letech ke stabilizaci bezpečnostní a politické situace; nestálá situace je pouze v oblasti Doněcké a Luhanské. Dostatečně byla vypořádána také otázka možného vnitřního přesídlení; stěžovatel je dospělou, plně svéprávnou, soběstačnou, zdravou a praceschopnou osobou. Z informací sdělených stěžovatelem v průběhu správního řízení nebylo možné očekávat, že by měl mít na Ukrajině zásadní potíže se svou adaptací

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 s. ř. s.)

pokračování

[10] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ vyložil.

[11] Nejvyšší správní soud přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal. Kasační stížnost je nepřijatelná.

[12] Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o nepřijatelnosti odůvodněno. Přesto soud dále stručně uvede, proč věc stěžovatele nesplňuje podmínky přijatelnosti, resp. ani v dalším nepřesahuje jeho zájmy natolik, aby se jí soud podrobně věcně zabýval.

[13] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., Nejvyšší správní soud se zabýval nejprve tímto důvodem. Bylo by předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by napadené rozhodnutí městského soudu skutečně nepřezkoumatelné či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Nejvyšší správní soud však nezjistil, že by napadený rozsudek trpěl vadami, které podle jeho setrvalé judikatury zakládají důvod nepřezkoumatelnosti. Na její závěry ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod, pro stručnost odkazuje (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS; či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS). Napadený rozsudek nelze považovat za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Z jeho odůvodnění je zřejmé, že soud vystihl podstatu věci a při posouzení věci vycházel z relevantních skutečností.

[14] Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel požádal o prodloužení doplňkové ochrany, neboť v České republice žije již asi 14 let, má zde práci a chtěl by zde zůstat do konce života. Před odchodem z vlasti žil pouze v Kerči, jinde na Ukrajině nežil. Stěžovatel uvedl, že neví o skutečnostech bránících mu v návratu do vlasti, že o takové možnosti neuvažoval; ve vlasti nemá nic a nikoho, neví, kam by se mohl přestěhovat. Poukázal na to, že v České republice žije jeho dcera, se kterou ale nežije ve společné domácnosti a nejsou spolu ani příliš často v kontaktu; na její výchově se nepodílí, pouze jí občas přispívá finanční částkou. Kromě dcery stěžovatel nemá v České republice žádné jiné rodinné příslušníky ani sociální vazby. K otázce, zda měl dříve ve vlasti nějaké problémy, uvedl, že v Kerči provozoval školu boxu, přičemž byl požádán, aby ukončil tuto činnost; jelikož odporoval, byl zbit a musel odjet, protože se obával o svůj život.

[15] Stěžovatel zaměřil svou kasační argumentaci na to, že na Ukrajině nedošlo k takovému zlepšení, které by odůvodňovalo neprodloužení doplňkové ochrany. Dále namítal nedostatečné posouzení otázky možnosti vnitřního přesídlení. Správní orgán se posouzením otázky bezpečnostní situace na Ukrajině zabýval na str. 4 a násl.; městský soud pak zohlednil tuto otázku zejména na str. 5 a 6 napadeného rozsudku. Z obou rozhodnutí je zřejmé, že se jak správní orgán, tak městský soud, věnovali otázce velmi podrobně s ohledem na informace o zemi původu stěžovatele a aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu. S přihlédnutím k tomu, že stěžovatel před vycestováním pobýval na území Krymu, pak správní orgán (resp. i městský soud) přihlédl k možnosti vnitřního přesídlení.

[16] Nejvyšší správní soud si je vědom složité bezpečnostní i ekonomické situace na Ukrajině, na kterou se stěžovatel z lidsky pochopitelných důvodů vrátit nechce – a to tím spíše, že je původem z oblasti Krymu. Na druhou stranu ovšem nelze přehlédnout, že i v oblastech východní Ukrajiny intenzita konfliktu výrazně kolísá a že ve vztahu k objektivně rizikové oblasti, z níž stěžovatel pochází, existuje reálná, přiměřená, rozumná a smysluplná možnost vnitřního přesídlení, kterou stěžovatel nijak

konkrétně nevyvrátil. Stěžovatel nepatří mezi zranitelné osoby; jde o dospělého, práceschopného muže, u něhož nelze předpokládat, že by nebyl schopen běžného života na Ukrajině v rámci vnitřního přesídlení; k podmínkám aplikace možnosti vnitřního přesídlení srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, č. 1551/2008 Sb. NSS, a ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 - 74. Nejvyšší správní soud dále podotýká, že problémy vnitřně přesídlených osob, které stěžovatel uváděl, se týkaly situace, která na Ukrajině nastala v roce 2014. Od této doby se situace změnila, na což zcela správně ve svých rozhodnutích poukázal nejen žalovaný, ale také městský soud. Osobám, kterým byla okolo roku 2015 udělena v České republice doplňková ochrana s ohledem na bezpečnostní situaci na východě Ukrajiny a nemožnost využití účinného vnitřního přesídlení, tato doplňková ochrana nebyla nadále prodlužována, neboť situace vnitřně přesídlených osob byla stabilizována a je jim dostatečně zajištěna pomoc (srov. k tomu např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2019, č. j. 10 Azs 261/2018 - 38).

[17] K poukazu stěžovatele na nedostatečné vypořádání námítky, podle níž je osobou bez státní příslušnosti, odkazuje Nejvyšší správní soud na bod 22. napadeného rozsudku, v němž se městský soud námítkou týkající se pozbytí státního občanství zabýval. Městský soud tímto odůvodněním vyčerpávajícím způsobem reagoval na obecnou námítku stěžovatele uplatněnou v žalobě. Nejvyšší správní soud neshledal potřebu s jeho závěry v tomto ohledu jakkoliv polemizovat.

[18] Stěžovatel pak v obecné rovině namítal, že správní orgán se měl zabývat otázkou realizovatelnosti jeho rodinného života v případě návratu do vlasti. Žalovaný se osobní situací stěžovatele zabýval na str. 7 napadeného rozhodnutí a stejně tak jeho osobní situaci zhodnotil také městský soud na str. 7 napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud ani zde neshledal jakékoliv pochybení.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, proto ji podle § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. září 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu